

Møteinnkalling

Utvalg: Roan - Hovedutvalg for helse, sosial, oppvekst og kultur
Møtested: Roan kommunehus Roanstua
Møtedato: 12.11.2019
Tid: 19:00

Forfall meldes til kommunens sentralbord på telefon nummer 72 51 00 00 som sørger for innkalling av varamedlemmer. Varamedlemmer møter kun ved spesiell innkalling.

Innkalling er sendt til:		
Navn	Funksjon	Representerer
Roger Gjessing	Leder	RO-SP
Edna Skjervø	Nestleder	RO-AP
Karen Marie Eian	Medlem	RO-H
Jon Forfod	Medlem	RO-H
Marianne Strøm	Medlem	RO-SP
Kari Larssen	Medlem	RO-V
Annlaug Stene	Varamedlem	RO-KrF
Linda Nygård	Varamedlem	RO-AP
Elbjørn Harsvik	Varamedlem	RO-AP
Geir Arne Kosberg	Varamedlem	RO-SP
Erling Iversen	Varamedlem	RO-SP
Hanne Nilsdotter Hårstad	Varamedlem	RO-v
Einar Eian	Ordfører	
Kari Helmersen	Rådmann	
Harriet Larsen	Sektorleder helse/sosial	
Geir Ola Aune	Sektorleder teknisk/landbruk	
Kontrollutvalg	v/leder Jan Johansen	
Eldrerådet	v/leder Karen Marie Eian	
Kommunalt råd for funksjonshemmede	v/leder Tore Jensen	

Saksnr	Sakstittel	Lukket
	Saker til behandling	
PS 11/19	HU-HSOK - Godkjenning av møteprotokoll	
PS 12/19	Salgsbevilling Hongsand Dagligvare AS	
PS 13/19	Forslag til tiltaksplan idrett og frilutsliv Roan 2019-2021,prioritering	
PS 14/19	Utrostien- Søknad om belysning	
PS 15/19	Søknader om kulturmidler, Roan 2019	
PS 16/19	Forslag til beløp Kulturprisen	
PS 17/19	Tildeling av kulturprisen 2019	X
PS 18/19	***** startlån til boligkjøp u.off: Off.l. §§ 12,13, jfr. FVL § 13.nr1	X

Roan kommune 07.11.2019

Roger Gjessing
Leder

Kari Helmersen
Rådmann

Saker til behandling

**PS 11/19 HU-HSOK - Godkjenning av møteprotokoll HU-HSOK -
Godkjenning av møteprotokoll**

Arkiv: 033

Dato: 07.11.2019

SAKSFRAMLEGG

<i>Saksnr</i>	<i>Utvalg</i>	<i>Møtedato</i>
11/19	Roan - Hovedutvalg for helse, sosial, oppvekst og kultur	12.11.2019

Saksbehandler: Iren Aronsen Viken

HU-HSOK - GODKJENNING AV MØTEPROTOKOLL

Vedlegg

1 HU-HSOK - møteprotokoll 12.09.2019

Sakens bakgrunn og innhold:

Møteprotokoll følger vedlagt.

Rådmannens innstilling:

HU-HSOK godkjenner møteprotokoll møtedato 12.09.2019

Møteprotokoll

Utvalg: Roan - Hovedutvalg for helse, sosial, oppvekst og kultur
Møtested: Møterom 2. etg., Roan kommunehus
Dato: 12.09.2019
Tid: 19:00 – 20:00

Faste medlemmer som møtte:

Navn	Funksjon	Representerer
Roger Gjessing	Leder	RO-SP
Edna Skjervø	Nestleder	RO-AP
Marianne Strøm	Medlem	RO-SP
Kari Larssen	Medlem	RO-V

Faste medlemmer som ikke møtte:

Navn	Funksjon	Representerer
Karen Marie Eian	MEDL	RO-H
Henry Terning	MEDL	RO-AP
Jon Forfod	MEDL	RO-H

Varamedlemmer som møtte:

Navn	Møtte for	Representerer
Jan Ivar Strøm	Karen Marie Eian	RO-KRF

Fra administrasjonen møtte:

Navn	Stilling
Kari Helmersen	Rådmann
Harriet Larsen	Sektorleder helse/sosial

Merknader:

Ingen merknader til innkalling og sakliste

Saksnr	Sakstittel	Lukket
	Referatsaker	
RS 5/19	Rapport fra tilsyn med Roan kommunes arbeid med tilsyn om miljørettet helsevern i barnehager og skoler	
RS 6/19	Tilbakesvar etter gjennomført tilsyn miljørettet helsevern skoler og barnehager	
RS 7/19	Tilsyn med Roan kommunes arbeid med tilsyn med miljørettet helsevern i barnehager og skole - Avsluttet tilsyn	
RS 8/19	Brandsfjord barnehage og Vik-Bessaker barnehage - godkjenning og avsluttet tilsyn	
	Saker til behandling	
PS 9/19	HU-HSOK - Godkjenning av møteprotokoll	
PS 10/19	Serveringsbevilling Kilany Bakeri og syrisk mat	
	Orienteringssak	
OS 1/19	Høringsbrev - Forslag til ny heilskapleg språklov	

Møteplan høst 2019: 22.10.2019 kl. 19:00
12.11.2019 kl. 19:00

Referatsaker

RS 5/19 Rapport fra tilsyn med Roan kommunes arbeid med tilsyn om miljørettet helsevern i barnehager og skoler

Saksprotokoll i Roan - Hovedutvalg for helse, sosial, oppvekst og kultur - 12.09.2019
Behandling:

Referatsak tatt til orientering

RS 6/19 Tilbakesvar etter gjennomført tilsyn miljørettet helsevern skoler og barnehager

Saksprotokoll i Roan - Hovedutvalg for helse, sosial, oppvekst og kultur - 12.09.2019
Behandling:

Referatsak tatt til orientering

RS 7/19 Tilsyn med Roan kommunes arbeid med tilsyn med miljørettet helsevern i barnehager og skole - Avsluttet tilsyn

Saksprotokoll i Roan - Hovedutvalg for helse, sosial, oppvekst og kultur - 12.09.2019
Behandling:

Referatsak tatt til orientering

RS 8/19 Brandsfjord barnehage og Vik-Bessaker barnehage - godkjenning og avsluttet tilsyn

Saksprotokoll i Roan - Hovedutvalg for helse, sosial, oppvekst og kultur - 12.09.2019
Behandling:

Referatsak tatt til orientering

Saker til behandling

PS 9/19 HU-HSOK - Godkjenning av møteprotokoll HU-HSOK - Godkjenning av møteprotokoll

Rådmannens innstilling:

HU-HSOK godkjenner møteprotokoll møtedato 11.06.2019.

Saksprotokoll i Roan - Hovedutvalg for helse, sosial, oppvekst og kultur - 12.09.2019 Behandling:

Rådmannens innstilling enstemmig vedtatt.

Endelig vedtak:

HU-HSOK godkjenner møteprotokoll møtedato 11.06.2019.

PS 10/19 Serveringsbevilling Kilany Bakeri og syrisk mat Serveringsbevilling Kilany Bakeri og syrisk mat

Rådmannens innstilling:

Kilany Bakeri og syrisk mat, org.nr. 922758360, innvilges serveringsbevilling i omsøkte lokaliteter. Muhamad Kilany godkjennes som styrer for bevillingen.

Saksprotokoll i Roan - Hovedutvalg for helse, sosial, oppvekst og kultur - 12.09.2019 Behandling:

Rådmannens innstilling enstemmig vedtatt.

Endelig vedtak:

Kilany Bakeri og syrisk mat, org.nr. 922758360, innvilges serveringsbevilling i omsøkte lokaliteter. Muhamad Kilany godkjennes som styrer for bevillingen.

Orienteringssak

OS 1/19 Høringsbrev - Forslag til ny heilskapleg språklov

Saksprotokoll i Roan - Hovedutvalg for helse, sosial, oppvekst og kultur - 12.09.2019 **Behandling:**

Ingen uttalelse fra Roan kommune til høringsbrevet.

Roan kommune 18.09.2019

Roger Gjessing
Leder

Kari Helmersen
Rådmann

Arkiv: U63

Dato: 04.11.2019

SAKSFRAMLEGG

<i>Saksnr</i>	<i>Utvalg</i>	<i>Møtedato</i>
12/19	Roan - Hovedutvalg for helse, sosial, oppvekst og kultur	12.11.2019

Saksbehandler: Harriet Larsen

SØKNAD OM BEVILLING FOR SALG AV ALKOHOLHOLDIG DRIKK UNDER 4,7% VED HONGSAND DAGLIGVARE 97 AS

Sakens bakgrunn og innhold:

Hongsand dagligvare 97 AS har skiftet eier og det søkes om bevilling for salg av alkoholholdig drikk under 4,76% for inneværende bevillingsperiode. Ny eier har etter å ha gitt orientering til bevillingsmyndighet drevet på forrige eiers bevilling. Som styrer for bevillingen ønskes Børge Furre Overby med Kaja Ramdal som stedfortreder. Begge skal forevise dokumentasjon på bestått kunnskapsprøve. Det skal innhentes uttalelse fra politiet før søknaden avgjøres, viser til alkoholloven kap.1 § 1-7 andre ledd.

Innen 1.mars hvert år skal bevillingshaver sende inn oppgaver over faktisk omsatt mengde alkohol. Dersom det foreligger et avvik mellom oppgitt forventet omsetning og faktisk omsetning, kan bevillingsmyndigheten foreta beregning og et etteroppgjør.

Roan kommune har vedtatt Rusmiddelpolitisk handlingsplan.
Alkoholpolitiske retningslinjer er revidert etter nytt lovverk og er behandlet i HSOK 19.05.2016

Vurdering:

Bedriften har ved tidligere salgskontroller ikke mottatt avvik i sin håndtering av salget inneværende periode. Bevillingsmyndigheten har ikke noe å bemerke til valg av styrer og stedfortreder.

Både foreslåtte styrer og stedfortreder for bevillingen dokumenterer kunnskap om alkoholloven og bestemmelser gitt i medhold av denne.

Politi har ingen merknader til søknaden.

Vedtatte alkoholpolitiske retningslinjene utsendes sammen med vedtaket gjeldende for bevillingsperioden og disse forventes å bli gjort kjent i bedriften.

Folkehelseperspektiv:

Folkehelsearbeid er samfunnets innsats for å påvirke faktorer som direkte eller indirekte fremmer befolkningens helse og trivsel, forebygger psykisk og somatisk sykdom, skade eller lidelse, eller som beskytter mot ytre helsetrusler. Samt arbeid for en jevnere fordeling av faktorer som direkte eller indirekte påvirker helsen. For kommunen er det en målsetting å redusere de skadevirkningene alkoholforbruket påfører den enkelte, deres familier og samfunnet. Viser til kommunens Rusmiddelpolitisk handlingsplan og Alkoholpolitiske retningslinjer.

Rådmannens innstilling:

Hongsand Dagligvare 97 AS gis bevilling for salg av alkoholholdig drikk under 4,76% i bevillingsperiode gjeldende fram til 30.09.2020

Styrer for bevillingen : Børge Furre Overby

Stedfortreder for bevillingen : Kaja Ramdal

Bevillingen gjelder innenfor følgende tidsrom:

Mandag – fredag kl. 09.00 - 18.00 Vinter

Mandag – fredag kl. 09.00 - 20.00 Sommer

Dager før søn- og helligdager kl. 09.00 - 16.00 Vinter

Dager før søn- og helligdager kl. 09.00 - 18.00 Sommer

Ikke alkoholsalg ved evt. søndagsåpen butikk

SAKSFRAMLEGG**Saksbehandler: Unni Kristin Wiik****OMPRIORITERING IDRETTS OG FRILUFTSLIV ROAN 2019-- 2021 -
SPILLEMIDLER****Sakens bakgrunn og innhold:**

Forslag til prioritering av spillemiddelsøknader for 2020, idrett og friluftsliv fremlegges for HSOK. Det er satt opp en prioritert liste over nye tiltak og en uprioritert liste over framtidige behov.

Forslag til prioritering av spillemiddelsøknad 2020**8 Tiltaksplan**

Kapittelet gir oversikt over planlagte og eksisterende anlegg og hvem som driver anlegget. Det er satt opp en prioritert liste over nye tiltak og en uprioritert liste over framtidige behov.

8.1 Eksisterende anlegg

Navn	Eier	Ansvar for vedlikehold	Nye behov	Finansiering
Sumstad skytebane	Roan jeger og fiskeforening	Roan jeger- og fiskeforening	Vanlig vedlikehold	Egne inntekter
Kiran skytebane	Kiran skytterlag	Hofstadalen skytterlag	Vanlig vedlikehold	Egne inntekter
Bessaker stadion	UIF Bjørgan	UIF Bjørgan	Fullført 2019, vanlig vedlikehold	Egne inntekter
Nærmiljøanlegg Sør-Roan skole	Roan kommune	Roan kommune	Vanlig vedlikehold	Roan kommune
Nærmiljøanlegg Sør-Roan skole	Roan kommune	Roan kommune	Vanlig vedlikehold	Roan kommune
Nærmiljøanlegg Brandsfjord skole	Roan kommune	Roan kommune	Vanlig vedlikehold	Roan kommune
Lysløype Langløftet	Roan idrettslag	Roan idrettslag	Vanlig vedlikehold	Egne inntekter
Lekeplass Bjørgan	Vik-Bessaker	Vik-Bessaker	Vanlig	Egne inntekter

boligfelt	velforening	velforening	vedlikehold	
Roan leike-og idrettsplass med garderober	Roan kommune	Roan grendalag og Roan kommune	Vanlig vedlikehold	Roan kommune
Trapp ved jettegryter Blåfettfjellet	Hopstad grunneierlag	Vanlig vedlikehold	Hopstad grunneierlag	Egne inntekter
Vik-Bessaker barnehage, uteområde	Roan kommune	Roan kommune	Vanlig vedlikehold	Roan kommune
Turstier i regi av Din tur		Privat reiselivsaktør	Vanlig vedlikehold	Egne midler
Tursti Einarsdalen-Roan	Roan kommune	Roan kommune	Under ferdigstilling	Egne midler, tilskudd fra fylket
Tursti Utrosjøen	Roan kommune	Roan kommune	Ferdigstilles medio desember 2019	Roan kommune

8.2 Langsiktige behov/tiltak

Tiltak	Eier	Ansvarlig for vedlikehold	Nye behov	Finansiering
Idrettsanlegg, minimumsmål for innendørs anlegg	Roan kommune	Roan kommune	Nyanlegg	Offentlige midler og Roan kommune
Sykelsti Bessakerfjellet	Roan kommune og andre	Roan kommune og andre	Nyanlegg	Offentlige midler, Roan kommune og andre
Sykelsti Einarsdalen-Roan	Roan kommune og andre	Roan kommune og andre	Nyanlegg	Offentlige midler, Roan kommune og andre
Nærmiljø og kultursti Ekkerhovden, Værøya	Roan kommune og andre	Roan kommune	Nyanlegg	Offentlige midler og Roan kommune

8.3 Forslag til prioriterte tiltak, omprioritering

Tiltakene er i prioritert rekkefølge

Tiltak	Eier	Ansvar for vedlikehold	Nye behov	Finansiering
Veglys, Nærmiljøanlegg, Utrostien	Roan kommune	Roan kommune	Nyanlegg	Offentlige midler og Roan kommune
Trapper/sti Husfjellet	Roan kommune	Roan kommune	Nyanlegg	Offentlige midler og Roan kommune

Kultursti, Brandsøya, oppgradering av eksisterende sti samt ny sti til Ytterbrandsøya	Roan kommune og Sør-Roan Grendalag	Roan kommune og andre	Delvis nyanlegg	Offentlige midler og Roan kommune
Nærmiljøanlegg med sanitæranlegg Roan bygdatun,Utro	Roan kommune	Roan kommune	Nyanlegg	Roan kommune
Nærmiljøanlegg nye Roan sykeheim	Roan kommune	Roan kommune	Nyanlegg	Roan kommune
Merking og opparbeiding av kulturstier i flere grender	Roan kommune	Roan kommune	Nyanlegg	Roan kommune
Sykelstier i flere grender	Roan kommune	Roan kommune	Nyanlegg	Roan kommune

Vurdering:

Administrasjonen legger fram for HSOK en liste med prioriterte tiltak som vi anser vil være i tråd med nasjonale mål, lokale innspill og ønsker. I Kulturdepartementets veileder, Tilrettelegging av turveier, løyper og stier heter det bla: *»Mange undersøkelser viser at trening og mosjon i skog og mark er den vanligste og høyest prioriterte mosjonsaktivitet for folk flest .Det være seg jogging, skiturer ,fotturer og annen fysisk aktivitet knyttet til naturen (Vaage 2004).Traseer som tar sikte på å tilrettelegge for slike aktiviteter er støtteberettiget i spillemiddelordningen både som ordinære anlegg og som nærmiljøanlegg.»*

Oppsummering:

Roan kommune v/administrasjonen har lagt fram for HSOK «Forslag til prioritering av spillemidler 2020».

Rådmannens innstilling:

Roan kommune HSOK vedtar følgende ny prioritering:

8.3 Forslag til prioriterte tiltak, omprioritering

Tiltakene er i prioritert rekkefølge

Tiltak	Eier	Ansvar for vedlikehold	Nye behov	Finansiering
Veglys, Nærmiljøanlegg, Utrosten	Roan kommune	Roan kommune	Nyanlegg	Offentlige midler og Roan kommune
Trapper/sti Husfjellet	Roan kommune	Roan kommune	Nyanlegg	Offentlige midler og Roan kommune
Kultursti, Brandsøya, oppgradering av eksisterende sti samt ny sti til Ytterbrandsøya	Roan kommune og Sør-Roan Grendalag	Roan kommune og andre	Delvis nyanlegg	Offentlige midler og Roan kommune
Nærmiljøanlegg med sanitæranlegg Roan bygdatun, Utro	Roan kommune	Roan kommune	Nyanlegg	Roan kommune
Nærmiljøanlegg nye Roan sykeheim	Roan kommune	Roan kommune	Nyanlegg	Roan kommune
Merking og opparbeiding av kulturstier i flere grender	Roan kommune	Roan kommune	Nyanlegg	Roan kommune
Sykkelstier i flere grender	Roan kommune	Roan kommune	Nyanlegg	Roan kommune

Arkiv:

Dato: 03.10.2019

SAKSFRAMLEGG

<i>Saksnr</i>	<i>Utvalg</i>	<i>Møtedato</i>
14/19	Roan - Hovedutvalg for helse, sosial, oppvekst og kultur	12.11.2019

Saksbehandler: Unni Kristin Wiik

UTROSTIEN- SØKNAD OM BELYSNING

Sakens bakgrunn og innhold:

TLM vedtok i møte 22.1.18 å gi Roan kommune tillatelse til å etablere tursti og Gapahuk på Utro. Turstien – Utrostien- som vedtaket gjaldt, ble offisielt åpnet i juli d.å.

Turstien benyttes ofte, både av kommunes befolkning, turister og forbipasserende. En av naboene i Sandskog, kan fortelle om rene «folkevandringer» enkelte dager, han talte 36 personer på veg mot Utrostien en fredag ettermiddag i september. Turstien er så mye brukt at det er viktig at tilbudet bør opprettholdes hele året. I den forbindelse vil vi søke om midler til å få belysning langs stien. Turstien er 2.2 km lang. Traseer som tar sikte på å tilrettelegge for slik aktivitet er støtteberettiget gjennom spillemiddelordningen.

Kommunen kan gjennom spillemiddelordningen søke om inntil 50% av godkjent kostnad, maksimalt kr. 350 000 pr.km. Men i tillegg pr. 0,5 km- utover 1 km- kan det søkes tilskudd med kr. 175 000.- Samlet søknadssum til spillemiddelordningen for Utrostien: kr. 700 000.-

Priser vi har innhentet fra entreprenør og elektrofirma er på totalt kr.1.325 ink. moms.

Alternativt så kan vi lyssette deler av stien for eksempel 1 km kontra 2 km. Da vil selvfølgelig prisen- og tilskudd- halveres. Spillemiddelordningen legger til grunn for at om det skal søkes om tilskudd lyanlegg, turstier, turveier og tur/skiløyper, så må traseen være minimum 1 km.

Vurdering

Roan kommune anser at søknaden om lysanlegg på Utrostien vil være i tråd med Kulturdepartementets ønske om et helårsanlegg for egenorganisert fysisk aktivitet.

Folkehelseperspektiv

Mange undersøkelser viser at trening og mosjon i skog og mark er den vanligste og høgst prioriterte mosjonsaktivitet for folk flest. (Vaag 2004). Kultur og kirkedepartementets veileder -Tilrettelegging av turveier, løyper og stier- heter det bla: *Turveien skal i størst mulig grad være for helårs bruk, og den bør ha belysning.*

Oppsummering:

TLM vedtok i møte 22.01.18 å gi Roan kommune tillatelse til å etablere gapahuk og tursti på Utro. Roan kommune anser at - ut ifra et folkehelseperspektiv- så bør Utrostien lyssettes. I den forbindelse er det ønskelig å søke om delfinansiering gjennom spillemidler.

Rådmannens innstilling:

Roan kommune søker om delfinansiering på 50%, kr.662 500.-gjennom spillemiddelordningen for lysanlegg på Utrostein. Lysanlegget er kommunes førsteprioritet for kulturtiltak. Roan kommune ved HSOK anbefaler Nye Åfjord kommunestyre å bevilge kr.662 500.- til lysanlegg Utrostien i investeringsbudsjett 2020.

Arkiv:

Dato: 05.11.2019

SAKSFRAMLEGG

<i>Saksnr</i>	<i>Utvalg</i>	<i>Møtedato</i>
15/19	Roan - Hovedutvalg for helse, sosial, oppvekst og kultur	12.11.2019

Saksbehandler: Unni Kristin Wiik

SØKNADER OM KULTURMIDLER, ROAN 2019

Sakens bakgrunn og innhold:

Roan kommune fordeler midler til allment kulturarbeid hvert år til lag og foreninger, søknadsfrist for 2019 var 2.november. Det skal i år fordeles kr. 40 000.-.Innen fristen hadde det kommet inn 6 søknader:

- Roan skolemusikkorps
- Måken 4H
- Osen og Roan handicaplag
- Roan idrettslag
- Kiran Skytterlag
- UL Fremad

Vurdering

Administrasjonen har etter beste skjønn fordelt kulturmidlene mellom lag og foreninger etter søknad.

Forslag til fordeling:

Søker	Sum kr:
Måken 4 H	10 000
Roan skolemusikk-korps	6 000
Roan Idrettslag	7 000
UL Fremad	7 000
Kiran Skytterlag	5000
Osen og Roan handicaplag	5000

Folkehelseperspektiv

Kulturlivet er, og har alltid vært, viktig for folks helse og trivsel. Dette er også forskningsmessig dokumentert de siste årene. Å styrke og legge til rette for utvikling og aktivitet er en investering i fysiske og psykiske helse.

Oppsummering:

Roan kommune ved Oppvekst og kultur har vurdert og foreslår fordeling av årets kulturmidler til lag og foreninger etter søknader som har innkommet inn fristen 2 november. Roan skolemusikkorps fikk i år tildelt kr. 100 000.-gjennom budsjettvedtaket for 2019.

Rådmannens innstilling:

Roan kommune fordeler årets kulturmidler mellom lag og foreninger etter søknader som har innkommet innen 2 november.

Måken 4 H	10 000
Roan skolemusikk-korps	6 000
Roan Idrettslag	7 000
UL Fremad	7 000
Kiran Skytterlag	5000
Osen og Roan handicaplag	5000

Roan kommune
Rådmann m/stab

Arkiv:

Dato: 04.11.2019

SAKSFRAMLEGG

<i>Saksnr</i>	<i>Utvalg</i>	<i>Møtedato</i>
16/19	Roan - Hovedutvalg for helse, sosial, oppvekst og kultur	12.11.2019

Saksbehandler: Unni Kristin Wiik

FORSLAG TIL BELØP KULTURPRISEN

Sakens bakgrunn og innhold:

Årets kulturpris forslås økt fra kr.5000.- til kr.10.000. Vi har til disposisjon kr.50000.- Kulturprisen skal tildeles den/de som har gjort en særskilt innsats innen kulturfeltet i kommunen.

Vurdering:

Å øke beløpet på Kulturprisen signaliser at Roan kommune verdsetter og forstår betydningen av kultur som et viktig element i hverdagslivet vårt. Videre, å øke beløpet på kulturprisen er en naturlig konsekvens av kultursatsingen som Roans politikere viser gjennom tilskudds og støtte på kulturfronten spesielt det siste året.

Oppsummering:

Kulturprisen for 2019 forslås økt fra kr.5000.- til kr.10.000.

Rådmannens innstilling:

Roan kommune vedtar å øke Roan kommunes kulturpris til kr.10 000.-

Roan kommune
Rådmann m/stab